

**VIEŠOJI ĮSTAIGA PANEVĖŽIO PALAIKOMOJO
GYDymo IR SLAUGOS LIGONINĖ
(Kodas 148446294)**

PATVIRTINTA

VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos
ligoninės direktoriaus

2026 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. V-33

**SLAUGYTOJO PADĖJĖJO
PAREIGINIAI NUOSTATAI Nr. 78**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. VšĮ Panevėžio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės (toliau – ligoninė) slaugytojo padėjėjas (toliau – slaugytojo padėjėjas) yra darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį.
2. Slaugytojo padėjėjo pareigybė reikalinga vykdyti pirmines stacionarines palaikomojo gydymo ir slaugos bei suaugusiųjų paliatyviosios pagalbos paslaugas, atitinkančias galiojančius teisės aktų reikalavimus.
3. Slaugytojo padėjėją į pareigas priima, jo sutikimu perkelia į kitas pareigas ir atleidžia iš pareigų, nustato pareiginį atlyginimą bei sudaro su juo darbo sutartį Ligoninės direktorius (toliau – direktorius).
4. Slaugytojo padėjėjas tiesiogiai pavaldus slaugytojui ir skyriaus vyriausiajam slaugytojui.
5. Slaugytojo padėjėjas profesinę veiklą vykdo dirbdamas kartu su slaugytoju pagal savo kompetenciją, apibrėžtą teisės aktuose.
6. Slaugytojo padėjėjas savo veikloje vadovaujasi Slaugytojo padėjėjo veiklos reikalavimų aprašu, patvirtintu LR sveikatos apsaugos ministro 2000 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 220 (2026 m. birželio 17 d. įsakymo Nr. V-590 redakcija) (toliau – Aprašas), Ligoninės vidaus teisės aktais, šiais pareiginiais nuostatais bei kitais LR teisės aktais.

**II SKYRIUS
BENDRIEJI KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI**

7. Slaugytojo padėjėjas turi atitikti šiuos reikalavimus:
 - 7.1. būti įgijęs slaugytojo padėjėjo profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 24 straipsnio 4–6 dalyse nustatyta tvarka;
 - 7.2. mokėti valstybinę kalbą pagal antrąją valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją, nustatytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 24 d. nutarimu Nr. 1688 „Dėl Valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų nustatymo ir jų taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
 - 7.3. teikdamas stacionariosios paliatyviosios pagalbos paslaugas – būti papildomai išklauseęs paliatyviosios pagalbos teikimo profesinės kvalifikacijos tobulinimo kursus pagal su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija suderintą programą ir turėti tai patvirtinantį pažymėjimą;
 - 7.4. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

**III SKYRIUS
SPECIALIEJI KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI**

8. Slaugytojo padėjėjas turi žinoti:
 - 8.1. medicinos dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

- 8.2. kaip naudotis informacinėmis ir ryšio technologijomis;
- 8.3. sveikatos priežiūrą reglamentuojančius teisės aktus;
- 8.4. asmens sveikatos priežiūros specialistų komandinio darbo principus;
- 8.5. sveikatos stiprinimo ir ligų profilaktikos principus;
- 8.6. darbuotojų saugos ir sveikatos principus;
- 8.7. Lietuvos higienos normoje HN 47-1:2020 „Asmens sveikatos priežiūros įstaigos: infekcijų kontrolės reikalavimai“ nustatytus aseptikos ir antiseptikos reikalavimus asmens sveikatos priežiūros įstaigose;
- 8.8. žmogaus organizmo sandarą, organų bei organų sistemų funkcijas;
- 8.9. medicinos priemonių veikimo ir valdymo principus;
- 8.10. medicinos priemonių paruošimo dezinfekcijai ir sterilizacijai būdus;
- 8.11. medicininės reabilitacijos principus.
- 9. Slaugytojo padėjėjas turi išmanyti:
 - 9.1. fizinių, psichologinių, kultūrinių, etninių, ekonominių, politinių ir aplinkos veiksnių įtaką žmogaus sveikatai;
 - 9.2. bendravimo, profesinės etikos ir socialinio teisingumo principus;
 - 9.3. patologinių procesų žmogaus organizme principus;
 - 9.4. pirmosios pagalbos teikimo principus;
 - 9.5. slaugos proceso etapus ir slaugos plano sudarymo principus.
- 10. Slaugytojo padėjėjas turi gebėti:
 - 10.1. įgytas teorines žinias ir praktinius gebėjimus pritaikyti dalyvaudamas teikiant slaugos paslaugas pacientams;
 - 10.2. atpažinti pablogėjusią paciento sveikatos būklę ir apie tai informuoti slaugytoją ir (ar) gydytoją;
 - 10.3. identifikuoti įvairaus amžiaus asmenų fiziologinius poreikius;
 - 10.4. identifikuoti psichikos ir elgesio sutrikimų turinčių pacientų slaugos poreikius;
 - 10.5. pagal kompetenciją naudotis medicinos priemonėmis, jas dezinfekuoti ir prižiūrėti;
 - 10.6. dirbti kompiuteriu.

IV SKYRIUS

SLAUGYTOJO PADĖJĖJO FUNKCIJOS

- 11. Slaugytojo padėjėjas savarankiškai atlieka šiuos veiksmus:
 - 11.1. bendrauja su pacientu laikydamasis pagrindinių bendravimo, profesinės etikos ir socialinio teisingumo principų;
 - 11.2. palydi pacientą į palatą, supažindina su laikina gyvenamąja aplinka asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, parodo, kur yra jo lova, paaiškina pacientui ir jo šeimos nariams, kaip naudotis funkcinė lova, pagalbos iškviatimo sistema, supažindina pacientą ir jo šeimos narius su pacientų lankymo ir skyriaus vidaus taisyklėmis;
 - 11.3. vaikstantiems pacientams parodo, kur yra tualetas, asmens higienos patalpos, paaiškina, kaip jomis naudotis;
 - 11.4. įvertina paciento savirūpos įgūdžius;
 - 11.5. įvertina paciento aplinkos saugumą;
 - 11.6. skubiai reaguoja į paciento kvietimo signalus;
 - 11.7. skatina ir padrąsina pacientą judėti;
 - 11.8. veda pacientą pasivaikščioti arba lydi jį;
 - 11.9. padeda pacientui naudotis liftu;
 - 11.10. transportuoja pacientą naudojant papildomas priemones;
 - 11.11. reguliuoja funkcinę lovą;
 - 11.12. padeda pacientui naudotis judėjimo kompensacinės technikos priemonėmis (vaikštyklėmis, lazdomis, ramentais, vežimėliu ir kt.);
 - 11.13. padeda pacientui iš lovos persikelti į vežimėlį ar kėdę ir atgal, vadovaudamasis saugaus kilnojimo rekomendacijomis;

- 11.14. padeda pacientui keisti kūno padėtį lovoje, kėdėje, vežimėlyje, suteikia patogią padėtį, vadovaudamasis saugaus kilnojimo rekomendacijomis;
- 11.15. naudoja įvairias paciento kūno padėties keitimo ir perkėlimo pagalbines priemones;
- 11.16. pildo paciento kūno padėties keitimo grafiką ir pagal kompetenciją grafiko duomenis įrašo slaugos dokumentacijoje;
- 11.17. paruošia valymo ir dezinfekavimo tirpalus;
- 11.18. dezinfekuoja medicinos priemones;
- 11.19. valo ir dezinfekuoja aplinkos (patalpų, daiktų, įrenginių) paviršius;
- 11.20. ruošia tvarsliavą;
- 11.21. surenka ir rūšiuoja medicininės atliekas;
- 11.22. gabena medicininės atliekas į asmens sveikatos priežiūros įstaigos atliekų rūšiavimo saugyklas;
- 11.23. moko pacientą asmens higienos;
- 11.24. padeda pacientui atlikti asmens higienos procedūras, jeigu jis dėl sveikatos būklės to negali padaryti savarankiškai;
- 11.25. prireikus (dėl paciento sveikatos būklės) keičia patalynę;
- 11.26. padeda pacientui nusirengti ir apsirengti;
- 11.27. saugiai nuprausia pacientą lovoje, vonioje ar duše;
- 11.28. išplauna pacientui galvą, šukuoja, pina, riša, sega plaukus;
- 11.29. valo paciento akis, ausis, nosį;
- 11.30. valo paciento dantis, dantų protezus, liežuvį, burnos gleivinę;
- 11.31. tvarko paciento rankų ir kojų nagus;
- 11.32. plauna tarpvietę ir lytinius organus;
- 11.33. skuta pacientui barzdą;
- 11.34. skuta plaukuotas kūno dalis, ruošdamas pacientą įvairioms medicininėms procedūroms;
- 11.35. keičia sauskelnes, įklotus ir vienkartinės paklodes;
- 11.36. parenka ir paduoda pacientui pakišamuosius indus (basoną ar kitą pagalbinę šlapimo surinkimo priemonę);
- 11.37. padeda pacientui tualete ir pacientui naudojantis tualetu kėde;
- 11.38. ištuština ar pakeičia šlapimo surinktuvus ir pagal kompetenciją registruoja duomenis apie turinio kiekį;
- 11.39. skatina šlapinimosi refleksą;
- 11.40. išdalija pacientams maistą ir surenka indus;
- 11.41. maitina pacientą arba padeda pacientui valgyti;
- 11.42. padeda pacientui naudotis įvairiais protezais;
- 11.43. padeda vemiančiam pacientui;
- 11.44. matuoja paciento svorį, ūgį ir kitas kūno apimtis;
- 11.45. matuoja, vertina ir registruoja paciento arterinį kraujo spaudimą;
- 11.46. matuoja, vertina ir registruoja paciento kraujo prisotinimą deguonimi;
- 11.47. matuoja, vertina ir registruoja kūno temperatūrą;
- 11.48. skaičiuoja ir registruoja paciento pulsą;
- 11.49. surenka (paima), pakuoja ir gabena į laboratoriją išmatų, šlapimo, skreplių, skrandžio turinio ir kitus ėminius diagnostiniam ištyrimui;
- 11.50. paima tepinėlį iš nosies landos priekinės dalies;
- 11.51. uždeda kompresus ar pavilgus;
- 11.52. uždeda šildyklę ar šaldyklę;
- 11.53. išvykstant pacientui ar perkeltant jį į kitą skyrių, pasirūpina, kad jo daiktai būtų perduoti pacientui ar jo artimiesiems;
- 11.54. mirus pacientui, pasirūpina, kad skyriuje likę paciento daiktai būtų perduoti jo artimiesiems.
- 12. Slaugytojui koordinuojant slaugos veiklą, slaugytojo padėjėjas:
 - 12.1. stebi paciento sveikatos būklę;
 - 12.2. padeda pacientui įvairių procedūrų ar medicininių intervencijų metu;
 - 12.3. asistuoja slaugytojui atliekant funkcinis, instrumentinius ar intervencinius tyrimus;

- 12.4. asistuoja slaugytojui tvarstant;
- 12.5. dirba sterilioje aplinkoje;
- 12.6. prižiūri lašelinės infuzijos procedūrą ir informuoja slaugytoją apie infuzijos eigą (atsižvelgdamas į paciento savijautą, lašėjimo greitį ir tirpalo likutį);
- 12.7. atjungia lašelinės infuzijos sistemą laikydamasis aseptikos ir antiseptikos reikalavimų pagal slaugytojo nurodymus;
- 12.8. pašalina periferinės venos kateterį laikydamasis aseptikos ir antiseptikos reikalavimų pagal slaugytojo nurodymus;
- 12.9. gliukomačiu matuoja ir registruoja gliukozės kiekį kapiliariniame kraujyje;
- 12.10. sugirdo pacientui skirtus vaistinius preparatus, įsitikina, kad pacientas vaistus suvartojo tinkamai;
- 12.11. sulašina lašus į akis, nosį, ausis, užtepa tepalus pagal gydytojo paskyrimą;
- 12.12. įkiša rektalinę žvakutę pagal gydytojo paskyrimus;
- 12.13. daro valomąsias klizmas pagal gydytojo paskyrimą;
- 12.14. asistuoja slaugytojui įkišant šlapimo takų kateterį, prižiūri jį;
- 12.15. maitina pacientą per zondą ar stomą;
- 12.16. pagal gydytojo paskyrimą atlieka antikoagulantų injekcijas į poodį švirkštu, gamintojo užpildytu injekciniu tirpalu;
- 12.17. atlieka injekcijas į raumenį, jeigu atitinka teisės aktų reikalavimus injekcijoms į raumenį atlikti, t. y.:
 - 12.17.1. atitinka LR sveikatos sistemos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 2 ir 3 punktų nuostatas; arba
 - 12.17.2. atitinka LR sveikatos sistemos įstatymo 24 straipsnio 5 dalies 4 punkto nuostatas ir yra išklauses darbdavio parengtą instruktažą injekcijų atlikimo, vaistinių preparatų ir medicinos priemonių parengimo injekcijai (vaistinių preparatų skiedimo ir kitokio parengimo, pritraukimo į švirkštą) tema (slaugytojo padėjėjas savo parašu patvirtina, kad instruktažą išklausė), vienam slaugytojui prižiūrint ne daugiau kaip 2 slaugytojo padėjėjus;
- 12.18. kai pacientas dėl savo sveikatos būklės yra tiesiogiai priklausomas nuo sveikatos priežiūros specialistų ir jam reikalinga daugiau nei vieno Ligoninės darbuotojo fizinė pagalba, kartu su šiais darbuotojais atlieka paciento kūno padėties keitimo, patalynės keitimo, paciento nusirengimo ir apsirengimo, prausimo, sauskelnių keitimo bei maitinimo veiksmus;
- 12.19. rūpinasi mirštančiu pacientu bei jo artimaisiais.
- 13. Vykdo kitus nenuolatinio pobūdžio su darbu susijusius direktoriaus ir skyriaus vyriausiojo slaugytojo pavedimus.

V SKYRIUS

SLAUGYTOJO PADĖJĖJO TEISĖS

- 14. Slaugytojo padėjėjas turi teisę:
 - 14.1. verstis slaugytojo padėjėjo veikla Aprašo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 14.2. gauti darbui būtiną informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų;
 - 14.3. konsultuotis su slaugytoju ir kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais;
 - 14.4. atsisakyti teikti profesines paslaugas, jeigu darbo sąlygos kelia realų pavojų paciento ar slaugytojo padėjėjo sveikatai ar gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;
 - 14.5. gauti darbui būtinas priemones;
 - 14.6. vykdydamas slaugytojo padėjėjo kompetencijos ribose veiklą, tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir LR teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;
 - 14.7. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas;
 - 14.8. dalyvauti įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos priemones;
 - 14.9. tobulinti profesinę kvalifikaciją ligoninės lėšomis;
 - 14.10. pagal kompetenciją teikti pasiūlymus dėl darbo organizavimo, slaugos paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimo;

- 14.11. ginti savo pažeistas teises ir teisėtus interesus;
14.12. slaugytojo padėjėjas turi ir kitų teisių, nustatytų kituose LR teisės aktuose.

VI SKYRIUS SLAUGYTOJO PADĖJĖJO PAREIGOS

15. Slaugytojo padėjėjas privalo:
- 15.1. pagal savo kompetenciją, nustatytą Apraše, užtikrinti slaugytojo padėjėjo veiklos kokybę;
 - 15.2. jo kompetencijai nepriskirtais atvejais rekomenduoti pacientui kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;
 - 15.3. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;
 - 15.4. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;
 - 15.5. laikytis slaugytojo padėjėjo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;
 - 15.6. tobulinti profesinę kvalifikaciją ligoninės nustatyta tvarka, kasmet ne mažiau kaip 6 val.;
 - 15.7. tvarkyti slaugytojo padėjėjo veiklos dokumentus sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
 - 15.8. paaiškinti slaugytojo padėjėjo veiklos aplinkybes LR sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;
 - 15.9. taikyti LR tik mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius darbo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus;
 - 15.10. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones bei užtikrinti, kad jos būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojo pateikiama informacija;
 - 15.11. laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos bei ligoninės vidaus tvarkos taisyklių reikalavimų ir neatskleisti žodžiu, raštu ar kitu pavidalu pašaliniam asmeniui jokios konfidencialios informacijos, su kuria jis buvo supažindintas arba kuri jam tapo žinoma dirbant ligoninėje;
 - 15.12. atlikti kitas LR teisės aktų, reglamentuojančių slaugytojo padėjėjo veiklą, nustatytas pareigas.

VII SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

16. Slaugytojo padėjėjas atsako už šiuose pareiginiuose nuostatuose nurodytų funkcijų tinkamą vykdymą ir pavestų užduočių atlikimą laiku.
17. Už pareigų nevykdymą arba netinkamą jų vykdymą, aplaidumą, padarytas klaidas slaugytojo padėjėjas atsako LR teisės aktų nustatyta tvarka.
18. Už materialinę žalą, padarytą ligoninei, slaugytojo padėjėjas atsako LR civilinio kodekso nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS PAREIGINIŲ NUOSTATŲ KEITIMAS

19. Šie pareiginiai nuostatai gali būti peržiūrimi ir iš naujo tvirtinami:
- 19.1. iš esmės pasikeitus darbuotojo darbo pobūdžiui ir (ar) kvalifikaciniam reikalavimams;
 - 19.2. pasikeitus pareigybės pavadinimui;
 - 19.3. pasikeitus įstaigos struktūrai;
 - 19.4. direktoriaus sprendimu.
-